

บทคัดย่อ

เรื่อง การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานฝ่ายบริหารทรัพยากร วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี
ด้วยชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

ผู้วิจัย นายมนตรี สุริยพันธ์

ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2563

การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานฝ่ายบริหารทรัพยากร วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี ด้วยชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกระบวนการของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ในการบริหารงานฝ่ายบริหารทรัพยากร วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี 2) เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานฝ่ายบริหารทรัพยากร วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี ด้วยชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ตามหลักธรรมาภิบาล 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า และ 3) เพื่อประเมินความคิดเห็นของครู และบุคลากรในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงาน ฝ่ายบริหารทรัพยากร วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี ด้วยชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ตามหลักธรรมาภิบาล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร หัวหน้าแผนกวิชา ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 209 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการกำหนดกรอบกิจกรรม ผลการใช้กิจกรรม และความคิดเห็นของบุคลากรต่อผลการดำเนินงาน การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานฝ่ายบริหารทรัพยากร วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี เป็นผู้บริหาร หัวหน้าแผนกวิชา ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 209 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสังเกตการณ์ แบบบันทึก และแบบประเมินความคิดเห็น

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานฝ่ายบริหารทรัพยากร วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี ด้วยชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันการดำเนินการ เพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานฝ่ายบริหารทรัพยากร

วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี ด้วยชุมชนแห่งการเรียนรู้ เชิงวิชาชีพ จากการศึกษาสัมภาษณ์ และการสังเคราะห์ข้อมูล มีข้อค้นพบ คือ

1.1 ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลการดำเนินงาน ของสถานศึกษาทุกงาน โดยผ่านระบบสารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยี ให้ทั่วถึงกับนักศึกษา ครู และชุมชน

1.2 ควรส่งเสริมให้ บุคลากรงานฝ่ายบริหารทรัพยากร มีการดำเนินงาน ตามหลักธรรมาภิบาล 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า

1.3 ควรจัดให้มีเครือข่าย การพัฒนาระบบงานร่วมกันของสถานศึกษา ในกลุ่มงานที่รับผิดชอบ

1.4 ต้องจัดการฝึกอบรม บุคลากรงานฝ่ายบริหารทรัพยากรให้มี 1) ความรู้ความเข้าใจ 2) พัฒนาทักษะ และ3) ปรับบทบาทที่เกี่ยวกับการบริการ ให้สอดคล้องกับภาระงาน ที่รับผิดชอบให้ชัดเจน

2. ผลการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานฝ่ายบริหารทรัพยากร วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี ด้วยชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ จากกิจกรรมหลัก ได้แก่ 1) การส่งเสริมการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยกำหนดกลยุทธ์การบริหาร 2) การบริหารแบบร่วมคิดร่วมทำ 3) การแก้ปัญหาผ่านการประเมินโครงการและ 4) การสะท้อนผลแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยการทบทวนหลังปฏิบัติการ (After Action Review: AAR) ส่งผลต่อประสิทธิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ฝ่ายบริหารทรัพยากร ดังนี้

1. การส่งเสริมการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยกำหนดกลยุทธ์การบริหาร

1) การสร้างเครือข่ายพัฒนาคุณภาพวิชาชีพ

ผลการประสานงาน เครือข่ายการพัฒนาคุณภาพวิชาชีพ บุคลากรทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญ และความจำเป็นของการบริหารงานฝ่ายบริหารทรัพยากร ได้ข้อมูลในการดำเนินการ พัฒนาคุณภาพต่อไป เช่น การพัฒนาระบบงาน การทำงาน การวางแผนในการดำเนินงานในฝ่ายบริหารทรัพยากร มีการแต่งตั้งคณะกรรมการทำงาน ซึ่งทุกคนตระหนักในคุณค่า และความสำคัญของการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาลมากขึ้น คณะกรรมการที่แต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ของตนเองด้วยความมั่นใจมากขึ้น มีการกำหนดระบบการดำเนินงานตามโครงสร้างการบริหาร ตลอดทั้งสร้างสื่อ คู่มือการดำเนินงาน

2) การพัฒนาระบบการทำงาน

ผลการวางแผนพัฒนาระบบการทำงาน พบว่า ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีข้อตกลงในการดำเนินการพัฒนางานบริหารทรัพยากร คาดหวังว่าประโยชน์ของพัฒนางานในฝ่ายต้องเกิดขึ้นกับวิทยาลัยได้จริง ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ ของการทำงานในฝ่าย ตลอดทั้งยังตกลงกัน ร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนด้วยความสมัครใจ

3) การสร้างนวัตกรรมทำงานเป็นทีม

การมอบหมายงาน มีการประชุมมอบหมายงาน โดยมีเป้าหมาย เพื่อให้กลุ่มบุคลากรทุกคนรับผิดชอบภาระงานตามความรู้ความสามารถ สร้างนวัตกรรมทำงานเป็นทีม เมื่อบุคลากรทุกคนได้เข้าใจ ในภาระงานบทบาทหน้าที่ และขั้นตอนการดำเนินงาน

และกำหนดในแผนปฏิบัติการของวิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี จากการมีส่วนร่วมคิดร่วมทำ โดยผู้ศึกษาวิจัย ได้เปิดโอกาสให้ครูได้เลือกรับผิดชอบและปฏิบัติงานตามความสนใจ ความรู้ความสามารถ และรวมกลุ่มงานที่จะมาร่วมกันทำงานเป็นทีมพัฒนางาน

ผลการประชุมมอบหมายงาน ผู้ให้ข้อมูลทุกคนได้รับผิดชอบงานตามความสนใจ ความรู้ความสามารถ จากการประชุมทุกคนเกิดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ

4) การสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้

ผลการดำเนินงาน สร้างองค์กรที่มีวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยให้กรอบแนวคิด ให้ความสำคัญของครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคน ในการสนับสนุนให้มีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ในเนื้อหาสาระที่รับผิดชอบสอน โดยให้แต่ละบุคคลสามารถเปิดเผยข้อผิดพลาดของตนเอง และยอมรับในสิ่งที่ได้เรียนรู้ เป็นบทเรียนให้กับผู้อื่น รวมทั้งให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในฝ่ายทุกคน มีการประเมินผลงานตนเองเป็นประจำ เพื่อพัฒนาตนเอง ไม่ใช่ประเมินผลงานปลายปีเท่านั้น

5) การเสริมพลังอำนาจครู

ผลการดำเนินงาน เสริมพลังอำนาจครู จากกิจกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีข้อค้นพบ ดังข้อมูลต่อไปนี้

5.1 กระบวนการสร้าง การพัฒนา และการเพิ่มพลังการทำงานภายในบุคคลหรือฝ่าย เป็นการสนับสนุนให้บุคลากร ได้พัฒนาความสามารถในการทำงานให้เพิ่มมากขึ้น อย่างริเริ่มสร้างสรรค์

5.2 การเสริมพลังอำนาจครู และบุคลากรในฝ่ายบริหารทรัพยากร เป็นการสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของตนเอง โดยอาศัยการร่วมแรงร่วมใจกันทำงาน การมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และการมีส่วนร่วมอย่างภาคภูมิใจ

2. การบริหารแบบร่วมคิดร่วมทำ

ผลการดำเนินงาน การบริหารแบบร่วมคิดร่วมทำ จากกิจกรรม การส่งเสริมการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีข้อค้นพบ ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมวางแผนพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงาน ร่วมแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการ ทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในฝ่ายบริหารทรัพยากร มีความเป็นเจ้าของวิทยาลัย อย่างแท้จริง มีความรักต่อสถาบัน

2) การที่ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน ผลการปฏิบัติงานตามแนวทางการดำเนินงานของฝ่าย ย่อมแสดงถึงผู้บริหารมีการบริหารแบบร่วมคิดร่วมทำ

3. การแก้ปัญหาผ่านการประเมินโครงการ

ผลการดำเนินงาน การแก้ปัญหาผ่านการประเมินโครงการ จากกิจกรรม มีข้อค้นพบ ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรในฝ่ายบริหารทรัพยากร ด้วยชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ทำให้เห็นข้อบกพร่องที่ต้องมีการปรับปรุง กระบวนการทำงานให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด

2) การให้มีครู และฝ่ายบริหาร ร่วมประเมินประสิทธิภาพการทำงาน เป็นเหมือนกระจกสะท้อนการทำงาน

3) ฝ่ายบริหาร ใช้กระบวนการแก้ปัญหา การพัฒนาประสิทธิภาพของบุคลากร ฝ่ายบริหารทรัพยากร ผ่านการประเมินโครงการในแต่ละภาคเรียน พร้อมการรายงานโครงการ ถือว่าเป็นการแก้ปัญหาได้จริง

4) การสะท้อนผลแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR) ผู้วิจัย ได้ทำการสังเคราะห์ ผลการปฏิบัติกิจกรรม การส่งเสริมการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หลังการดำเนินกิจกรรมแล้วเสร็จ พบประเด็น ข้อค้นพบดังนี้

1) เพิ่มความรู้สึกผูกพันต่อพันธกิจ และเป้าหมายของฝ่ายบริหารทรัพยากร ตามหลักธรรมาภิบาลมากขึ้น โดยเพิ่มความกระตือรือร้น ที่จะปฏิบัติให้บรรลุพันธกิจอย่างเข้มข้น

2) รับทราบข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่จำเป็นต่อการพัฒนางานฝ่ายบริหารทรัพยากร ได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็วขึ้น ส่งผลดี ต่อการปรับปรุงพัฒนางานวิชาชีพของตนได้ตลอดเวลา

3) การมีส่วนร่วมวางแผนพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงาน ร่วมแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ร่วม จัด ทำ แ ผ น ป ฎ ิ บ ั ต ิ ก า ร ก ิ จ ก ร ร ม ใน ฟ าย บ ริ ห า ร ทรั พ ย า กร ทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในฝ่ายบริหารทรัพยากร มีความเป็นเจ้าของวิทยาลัยอย่างแท้จริง มีความรักต่อวิทยาลัย

4) มีความผูกพันที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ให้ปรากฏอย่างเด่นชัดและยั่งยืน ต่อการพัฒนางานฝ่ายบริหารทรัพยากร

3. ผลการประเมินความคิดเห็นของ การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานฝ่ายบริหารทรัพยากร วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี ด้วยชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ตามหลักธรรมาภิบาล

1) ประสิทธิภาพการบริหารงานในฝ่ายบริหารทรัพยากร วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี สถาบัน การอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4 ตามหลักนิติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (= 4.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ งานบริหารงานทั่วไปปฏิบัติตามระเบียบการบริหารงานทั่วไป ($\bar{X} = 4.91$) งานบุคลากรปฏิบัติงานตามระเบียบ งานบุคลากร ($\bar{X} = 4.83$) งานการเงินเบิกจ่ายเงินถูกต้องตามระเบียบอย่างเคร่งครัดและงานประชาสัมพันธ์ แจ้งข่าวสารแก่บุคลากรตลอดเวลา ($\bar{X} = 4.80$) ตามลำดับ

2) ประสิทธิภาพการบริหารงานในฝ่ายบริหารทรัพยากร วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี สถาบัน การอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4 ตามหลักคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (= 4.78) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ งานบริหารงานทั่วไปแจ้งระเบียบการบริหารงานแก่บุคลากรทุกคน ($\bar{X} = 4.81$) งานบุคลากรแจ้งสิทธิและหน้าที่ แก่บุคลากรทุกคน และงานบัญชีปฏิบัติงานด้วยการยึดหลักความถูกต้อง (= 4.80) และ งาน บริ ห า ร ง า น ทั้ ว ไป แ จ้ ง ระเบียบ การ บริ ห า ร ง า น แก่ บุ ค ล า ก ร ทุ ก ก คน และงานการเงินยึดระเบียบในการปฏิบัติงานกับทุกคน ($\bar{X} = 4.79$) ตามลำดับ

3) ประสิทธิภาพการบริหารงานในฝ่ายบริหารทรัพยากร วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี สถาบัน
การอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4 ตามหลักความโปร่งใส โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ
งานอาคารสถานที่ที่มีระบบการทำงานที่ตรวจสอบได้ (= 4.80)
งานบริหารงานทั่วไปมีขั้นตอนการปฏิบัติงานชัดเจน (= 4.77)
และงานบุคลากรกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานชัดเจน ($\bar{X} = 4.75$) ตามลำดับ

4) ประสิทธิภาพการบริหารงานในฝ่ายบริหารทรัพยากร วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี สถาบัน
การอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4 ตามหลักการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ
งานการเงินให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนางาน ($\bar{X} = 4.92$) งานการเงินให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนางาน
($\bar{X} = 4.79$) และงานบุคลากรให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.77$) ตามลำดับ

5) ประสิทธิภาพการบริหารงานในฝ่ายบริหารทรัพยากร วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี สถาบัน
การอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4 ตามหลักความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ
งานอาคารสถานที่มีความเอาใจใส่งานตามหน้าที่ ($\bar{X} = 4.79$) งานพัสดุมีการจัดหาพัสดุได้ตรงกำหนดเวลา
($\bar{X} = 4.77$) และงานบริหารงานทั่วไปมีความตระหนักในการทำหน้าที่ ($\bar{X} = 4.76$) ตามลำดับ

6) ประสิทธิภาพการบริหารงานในฝ่ายบริหารทรัพยากร วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี สถาบัน
การอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4 ตามหลักความคุ้มค่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ
งานประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่บุคลากร \bar{X} (= 4.78)
งานบริหารงานทั่วไปใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด \bar{X} (= 4.76)
และงานบุคลากรมีการใช้ทรัพยากรที่มีอย่างประหยัด ($\bar{X} = 4.75$) ตามลำดับ